

**UNIVERZITET U TUZLI
TEHNOLOŠKI FAKULTET**

**STUDIJSKI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA
„AGRONOMIJA“
U primjeni od akademske 2026/27. godine**

Usmjerenje: ZAŠTITA BILJA

Usmjerenje: ANIMALNA PROIZVODNJA

Usmjerenje: EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA

Tuzla, april 2026. godine

1. Opis studija

Jedan od ključnih principa ugrađenih u Bolonjski model studiranja je vertikalna i horizontalna prohodnost studenata. Vertikalna prohodnost definirana je uslovima prelaska u naredni ciklus studija, i uglavnom je bila dobro strukturirana i u predbolonjskim modelima visokog obrazovanja. Horizontalna prohodnost podrazumijeva mogućnost individualnog usmjerenja pojedinca koji studira, shodno njegovima afinitetima, željama i trenutnim potrebama tržišta rada. Sistem ECTS kredita u ovom slučaju prati izbore pojedinca, te se na osnovu njegovog profila tokom studiranja izdaje i odgovarajuća diploma. Ovo podrazumijeva visoko uređen edukativni i administrativni sistem, te akademsku svijest o interdisciplinarnim i multidisciplinarnim studijima, koji bi proizveli tačno onaj profil kadra koji bi u društvu i privredi u tom trenutku bio deficitaran.

Uvođenjem ovih usmjerenja vertikalna prohodnost bi bila zagarantovana ukoliko kandidat ispunjava uslove naziva stečene diplome na dodiplomskom studiju i broja ostvarenih ECTS kredita. S obzirom da nose elemente multidisciplinarnosti stvara se mogućnost horizontalne prohodnosti studenata sa diplomama I ciklusa studijskog programa Agronomija.

1.1. Cilj studijskog programa

Osnovni cilj studijskog programa Agronomije je osposobljavanje stručnjaka za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, prepoznavanje, formulisanje i rješavanje složenih problema u proizvodnji uz upotrebu inovativnih eksperimentalnih tehnika, proširivanje znanja iz područja primjene najnovijih metoda i tehnika koje su potrebne za naučno-istraživački i razvojni rad na području poljoprivrednog razvoja.

1.2. Specifični ciljevi

Ekološka Poljoprivreda

Cilj drugog ciklusa studija Agronomija usmjerenje Ekološka poljoprivreda je obrazovanje stručnjaka sa znanjima i vještinama potrebnim za organizaciju i upravljanje gazdinstvom koje se bavi ekološkom poljoprivrednom.

Zaštita bilja

Cilj drugog ciklusa studija Agronomija usmjerenje Zaštita bilja je osposobljavanje studenata za dijagnosticanje štetnih bioloških organizama, za učestvovanje u istraživanjima naučnih osnova integralne i ekološke zaštite bilja od štetnika, bolesti i korova u naučnim područjima aplikacije pesticida, fitofarmacije, fitopatologije, herbologije. Osposobljavanje studenata za proizvodne, tehnološke, organizacijske ili rukovodeće poslove u privredi, javnom sektoru i društvu općenito, ali i za nastavak studiranja na poslijediplomskim specijalističkim i doktorskim studijima.

Animalna proizvodnja

Cilj drugog ciklusa studija Animalna proizvodnja obrazovanja studenta za stručni i naučni rad u oblasti animalne proizvodnje. Takođe, cilj je osposobiti studente za poslove vođenja proizvodnje na vlastitom gazdinstvu, za samostalan rad unutra užeg stručnog područja u preduzećima koja se bave stočarskom proizvodnjom, obavljanje poslova u uredima državne i

lokalne uprave u oblasti stočarske proizvodnje, saradnji u istraživačkim institucijama na području poljoprivrede te u poslovima prometa poljoprivrednom opremom i proizvodima.

2. Naziv studijskog programa

Naziv studijskog programa drugog ciklusa studija Tehnološkog fakulteta je „Agronomija“.

3. Nosilac i izvođač studija

Nosilac i izvođač studija je Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli.

4. Trajanje studija

Studijski program Agronomija je jednogodišnji studij koji se realizira u dva (II) semestra, pri čemu svaki semestar ima 15 sedmica.

5. Stručni i akademski naziv, stručno i naučno zvanje koje se stiče završetkom studija

Akademski stepen je magistar struke, a stručno zvanje po završetku studijskog programa drugog ciklusa ovisno o završenom usmjerenju, a u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu je **Magistar Agronomije**, pri čemu će se naznačiti odgovarajuće usmjerenje:

- Zaštita bilja
- Animalna proizvodnja
- Ekološka poljoprivreda

6. Uslovi za upis na studijski program

Upis na drugi ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli, na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Tehnološkog fakulteta. Pravo upisa na studijski program Agronomija imaju sva lica, državljani BiH koji su završili dodiplomski studij/studij prvog ciklusa na Tehnološkom fakultetu (odsjek Agronomija), Poljoprivrednom/Agronomskom fakultetu (i na srodnim fakultetima) i srodne studijske programe u trajanju od četiri godine sa ostvarenih 240 ECTS.

Strani državljani i osobe bez državljanstva imaju pravo upisa na studij pod jednakim uslovima kao i državljani BiH.

U slučaju da se na prethodno raspisani Konkurs prijavi veći broj kandidata upis se vrši na osnovu rang liste kandidata koja se formira na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

7. Predviđeni ishodi učenja kvalifikacije

Nakon završenog studijskog programa Agronomija drugog ciklusa studija usmjerenje Ekološka poljoprivreda studenti će biti sposobni da:

- Izraditi plan ekološke biljne proizvodnje za određeno agroekološko područje uz odabir odgovarajuće biljne vrste,
- Izraditi plan ekološke animalne proizvodnje za određeno agroekološko područje u skladu sa zakonskim regulativama uz proizvodnju ekoloških proizvoda animalnog porijekla,
- Samostalno upravljati ekološkim gazdinstvom uz provođenje svih potrebnih agrotehničkih mjera,
- Planirati proizvodnju i tržište ekoloških proizvoda,
- Uvoditi autohtone kulture i samoniklo bilje u ekološku proizvodnju,
- Primijeniti mjere standardizacije i postupke certifikacije ekoloških proizvoda uz zakonsku legislativu u ekološkoj proizvodnji.

Nakon završenog studijskog programa Agronomija drugog ciklusa studija usmjerenje Zaštita bilja studenti će biti sposobni da:

- samostalno kreiraju i izvode eksperimente u oblasti poljoprivredne proizvodnje,
- principima za efikasan rad i komuniciranje u timu, razumiju načela vođenja prakse,
- identificirati važnost i ulogu zaštite bilja u okviru biljne proizvodnje,
- procijeniti važnost zaštite bilja u odnosu na zaštitu okoliša, kontaminaciju zemljišta i voda,
- ustanoviti potencijalne mogućnosti korištenja prirodnih neprijatelja u svrhu biološkog suzbijanja,
- usporediti biološko suzbijanje sa konvencionalnim mjerama suzbijanja,
- donose odluku o vremenu i načinu suzbijanja štetnika i bolesti,
- integrisati znanje iz zaštite bilja s drugim disciplinama biljne proizvodnje,
- klasificirati uzročnike bolesti, zajednice korova i štetnike poljoprivrednih kultura kako bi se odabrala adekvatna metoda zaštite,
- objediniti simptome napada uzročnika bolesti i štetnika na ratarskim i povrtlarskim kulturama, te višegodišnjim nasadima,
- procijeniti intenzitet napada štetnih organizama kako bi se odredio ekonomski prag štetnosti,
- predložiti program zaštite poljoprivrednih kultura prema principima integrirane zaštite bilja,
- predložiti sredstva za zaštitu bilja ovisno o skupini štetnih organizama i poljoprivrednoj kulturi, objedinjujući zakonsku legislativu i pravilnu primjenu sredstava za zaštitu bilja,
- propisati optimalnu dozu i koncentraciju sredstava za zaštitu bilja ovisno o skupini štetnih organizama i poljoprivrednoj kulturi,
- predložiti plan naučno-istraživačkog rada te zaključivati na osnovi statistički obrađenih rezultata istraživanja.

Nakon završenog studijskog programa Agronomija drugog ciklusa studija usmjerenje Animalna proizvodnja studenti će biti sposobni da:

- metodama upravljanja reprodukcijom domaćih životinja,
- direktno uključivanje u različite grane i oblike animalne proizvodnje u poljoprivredi i prehrambenoj industriji,
- obavljanje inspekcijskih poslova,
- obavljanje poslova državne uprave,
- samostalno osmisle i organizuju i realizuju stručne i istraživačke programe i projekte iz oblasti Animalne proizvodnje
- rad u istraživačkim jedinicama.

8. Okvirni sadržaj obaveznih i izbornih predmeta

8.1. Struktura studijskog programa

Studijski program Agronomija je jednogodišnji studij koji se realizira u dva (II) semestra, pri čemu svaki semestar ima 15 sedmica. Vrednuje se sa ukupno 60 ECTS kredita i ima ukupno 600 kontakt sati. Studijski program Agronomija na drugom ciklusu studija dat je tabelarno u planu i programu po usmjerenjima:

Usmjerenje: Zaštita bilja

OBAVEZNI PREDMETI	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS
Metodologija istraživanja sa biostatistikom	2	0	1	1	5					
Laboratorijske tehnike u fitopatologiji	2	0	1	1	6					
Zaštita okoline i biodiverziteta u poljoprivredi	2	0	1	1	6					
Načela integralne zaštite bilja	2	0	2	1	7					
Izborni predmet	2	0	1		6					
Ukupno	10	0	6	4	30					
UKUPNO	20				30					
Odabrana poglavlja hemije pesticida						3	0	1		7
Magistarski rad						0	0	0	16	23
Ukupno						3	0	1		30
UKUPNO	20				30					
	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
Stručni izborni predmeti	P	A	L		ECTS	P	A	L		ECTS

Zaštita uskladištenih poljoprivrednih proizvoda	2	0	1		6					
Primijenjena herbologija	2	0	1		6					
Štetnici i bolesti ljekovitog i aromatičnog bilja	2	0	1		6					
Savjetodavna služba u zaštiti bilja	2	0	1		6					

Usmjerenje: Animalna proizvodnja

OBAVEZNI PREDMETI	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS
Metodologija istraživanja sa biostatistikom	2	0	1	1	5					
Bolesti životinja u animalnoj proizvodnji	3	0	1	1	7					
Napredne tehnologije stočarske proizvodnje	2	0	1	1	6					
Upravljanje reprodukcijom domaćih životinja	2	0	1	1	6					
Stručni izborni predmet	2	0	1		6					
Ukupno	11	0	5	4	30					
UKUPNO	20				30					
Izrada investicionih programa u agrobiznisu						3	0	1		7
Magistarski rad						0	0	0	16	23
Ukupno						3	0	0		30
UKUPNO						20				30
Stručni izborni predmeti	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
	P	A	L		ECTS	P	A	L		ECTS
Alternativni uzgoj peradi	2	0	1		6					
Kompostiranje poljoprivrednog otpada	2	0	1		6					
Selekcija i oplemenjivanje medonosne pčele	2	0	1		6					
Zdravstvena zaštita životinja	2	0	1		6					
Anaerobni procesi obrade animalnog otpada	2	0	1		6					

Usmjerenje: Ekološka poljoprivreda

OBAVEZNI PREDMETI	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS	P	A	L	Drugi oblici nastave	ECTS
Metodologija istraživanja sa biostatistikom	2	0	1	1	5					

Ekološki uzgoj biljaka i njihova zaštita	3	0	1	1	7					
Zaštita zdravlja životinja u ekološkoj poljoprivredi	2	0	1	1	6					
Fertilizacija u ekološkoj poljoprivredi	2	0	1	1	6					
Izborni predmet	2	0	1		6					
Ukupno	11	0	5	4	30					
UKUPNO	20				30					
Degradacija i remedijacija poljoprivrednih zemljišta						3	0	1		7
Magistarski rad						0	0	0	16	23
Ukupno						3	0	1		30
UKUPNO						20				30
	I SEMESTAR					II SEMESTAR				
Stručni izborni predmeti	P	A	L		ECT	P	A	L		ECT
Dobrobit životinja	2	0	1		6					
Kompostiranje poljoprivrednog otpada	2	0	1		6					
Poljoprivreda i okolina	2	0	1		6					
Analiza ekološki nepovoljnih komponenata	2	0	1		6					
Selekcija i oplemenjivanje medonosne pčele	2	0	1		6					

9. Organizacija studija

Studij je organizovan kao redovni i vanredni.

10. Oblik provođenja nastave i način provjere znanja

Način realizacije nastave je klasični, učenje na daljinu ili kombinovano. Nastava će se izvoditi u obliku predavanja (auditorna i terenska), vježbi (auditorne, laboratorijske i terenske-praktične), praktičnog rada, seminarskih radova, konsultacija, kao i praćenje aktivnosti i provjera znanja. Kriteriji provjere znanja se primjenjuju na sve predmete. Konačni uspjeh studenta za pojedine predmete izražava se brojnomo, opisnom ili slovnomo ocjenomo. Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisustvo i aktivno sudjelovanje u nastavi, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, parcijalni ispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodomima učenja. Koristit će se sljedeće metode provjere znanja: pismeni i usmeni odgovori, izlaganje i prezentacije, seminarski radovi. Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tokom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta (silabusima).

Kriterij provjere znanja koji se primjenjuje na sve predmete definisan je Pravilima o načinu polaganja ispita i ocjenjivanju studenata na Univerzitetu u Tuzli i Zakonom o Visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona.

11. Popis predmeta koje student može izabrati s drugih univerzitetskih studija

Studijskim programom nije predviđeno da studenti mogu izabrati predmete sa drugih univerzitetskih studija.

12. Uslovi upisa u naredni semestar

Za studente je obavezno prisustvo svim vidovima nastave, uz vođenje evidencije na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi fakulteta.

13. Način završetka studija

Studij drugog ciklusa se završava polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom magistarskog rada. Magistarskog rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario 37 ECTS kredita predviđenih za nastavne predmete i ukoliko je izvršio sve finansijske i druge obaveze utvrđene studijskim programom.

14. Uslovi pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja mogu nastaviti studij

Student kome je prestao status studenta može ponovno steći status studenta pod uslovima utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju Tuzlanskog kantona, Statutom Univerziteta u Tuzli i Pravilima studiranja na drugom ciklusu studiranja.

15. Uslovi upisa izbornih predmeta

Prilikom upisa na I godinu studija student se u pisanoj formi izjašnjava o izbornom predmetu sa liste izbornih predmeta.

16. Druge aktivnosti iz kojih student može ostvariti ECTS bodove

Student ima mogućnost mobilnosti u odgovarajućim fazama studija, sa dodjelom ECTS bodova zavisno od rezultata rada koje je student ostvario.